

Lokalna Grupa Działania PONIDZIE

DOTACJE UNIJNE W ZASIĘGU RĘKI

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie. Publikacja współfinansowana ze środków
Unii Europejskiej w ramach osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl

WYDAWCA:

Lokalna Grupa Działania PONIDZIE
Ul. Złota 7
28-400 Pińczów
www.lgdponidzie.pl

SPIS TREŚCI:

1. Informacje o Lokalnej Grupie Działania PONIDZIE.....	4
2. Członkostwo w Lokalnej Grupie Działania PONIDZIE.....	5
3. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – informacje podstawowe.....	5
4. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.....	6
5. Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.....	11
6. Małe projekty.....	15
7. Zgodność wniosków z celami Lokalnej Strategii Rozwoju.....	21
8. Kontakt.....	22

1. INFORMACJE O LOKALNEJ GRUPIE DZIAŁANIA PONIDZIE

Lokalna Grupa Działania PONIDZIE jest partnerstwem trójsektorowym, składającym się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego. Jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i osób prawnych, w tym jednostek samorządu terytorialnego, mającym na celu sprzyjanie rozwojowi obszarów wiejskich i działającym w formie stowarzyszenia. Dokumenty do rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym złożone zostały 23 października 2007 roku. Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w Kielcach dnia 22 lutego 2008 roku pod numerem 000299599. Od tej pory LGD PONIDZIE działa jako partnerstwo trójsektorowe, stowarzyszenie wspierające rozwój obszarów wiejskich gmin: Działoszyce, Kije, Michałów, Pińczów, Złota.

Priorytetem Lokalnej Grupy Działania jest przyznawanie środków na finansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony i promocji środowiska naturalnego, krajobrazu oraz zasobów historyczno-kulturowych, rozwoju turystyki, popularyzacji oraz rozwoju produktów i wyrobów regionalnych. Zadania te, LGD PONIDZIE realizuje przyznając środki w ramach „Małych projektów” i „Odnowy i rozwoju wsi”. Wsparcia dla dopiero powstających i już istniejących przedsiębiorstw, Stowarzyszenie udziela poprzez działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” i „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. Szerzej o tym przeczytajcie Państwo w dalszej części broszurki.

Lokalna Grupa Działania PONIDZIE wywiązuje się ze swoich zadań również poprzez wdrażanie własnych inicjatyw. O promocję turystyczną obszaru LGD PONIDZIE dba poprzez udział w targach i imprezach turystycznych, wydruk ulotek krajoznawczych oraz prowadzenie kącika informacji turystycznej na swojej stronie internetowej: www.lgdponidzie.pl. Jednak sztandarowym przedsięwzięciem są prace związane z przygotowaniem szlaku kajakowego na rzece Nidzie.

Cel związany z aktywizacją mieszkańców, Stowarzyszenie realizuje organizując konkursy (m.in. konkurs fotograficzny „Ponidzie w obiektywie”), szkolenia (m.in. dla gospodarstw agroturystycznych), oraz udzielając porad i konsultacji z zakresu funduszy unijnych, zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz marketingu. Dużym zainteresowaniem cieszy się pomoc w wypełnianiu wniosków udzielana przez pracowników biura

LGD w związku z prowadzonymi naborami na „Małe projekty”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” i „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”.

2. CZŁONKOSTWO W LOKALNEJ GRUPIE DZIAŁANIA PONIDZIE

Najwyższą władzą LGD PONIDZIE jest Walne Zebranie Członków, odbywające się, co najmniej 2 razy w roku. Spośród członków Walnego Zebrania wybierany jest Zarząd, Komisja Rewizyjna oraz Rada. Członkiem zwyczajnym LGD PONIDZIE może być:

- a) osoba fizyczna, która:
  - spełnia warunki określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach,
  - złoży pisemną deklarację przystąpienia do LGD PONIDZIE i działania na rzecz rozwoju obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju opracowaną przez LGD PONIDZIE,
  - oraz działa w imieniu wsi, miejscowości, grup społecznych, w tym niesformalizowanych np. koła gospodyń, zespoły ludowe itp., od których uzyskała pisemną rekomendację. Rekomendacja nie jest wymagana przy deklaracjach składanych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
- b) osoba prawna, w tym jednostka samorządu terytorialnego, która przedstawi uchwałę organu stanowiącego, zawierającą:
  - deklarację przystąpienia do LGD PONIDZIE,
  - deklarację działania na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR,
  - wskazanie osoby reprezentującej osobę prawną w LGD PONIDZIE.

Nabycie i utrata członkostwa w Stowarzyszeniu następuje na podstawie uchwały Zarządu LGD.

3. WDRAŻANIE LOKALNYCH STRATEGII ROZWOJU – INFORMACJE PODSTAWOWE

Działanie ma na celu umożliwienie mieszkańcom obszaru objętego lokalną strategią rozwoju (LSR) realizację operacji przyczyniających się do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich m.in. poprzez wzrost aktywności lokalnych społeczności oraz stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy.

LSR jest dokumentem opracowanym przez lokalną społeczność i stanowi

trzon działalności Stowarzyszenia. Składa się z wielu rozdziałów opisujących różne aspekty planowanej działalności LGD, wskazuje kierunki działania, które mogą zdynamizować rozwój obszaru.

W ramach wdrażania LSR, LGD wybiera operacje do realizacji w ramach środków przewidzianych w Strategii. Pracownicy LGD pomagają wnioskodawcom w przygotowaniu wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie LSR”. Wnioski te mogą dotyczyć operacji kwalifikujących się do udzielenia pomocy w ramach działań osi 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej:

- różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,
- tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,
- odnowa i rozwój wsi,
- oraz innych projektów zwanych dalej „małymi projektami”, które nie kwalifikują się do wsparcia w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi, tj. poprawy jakości życia lub większego zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD.

Uwaga: Aby operacja mogła być realizowana w ramach działania Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, musi być zgodna z LSR i musi zostać wybrana przez organ decyzyjny LGD do sfinansowania ze środków LSR. Cele LSR zostały zaprezentowane w niniejszej broszurce, w rozdziale 7. Zgodność wniosków z celami Lokalnej Strategii Rozwoju.

4. RÓŻNICOWANIE W KIERUNKU DZIAŁALNOŚCI NIEROLNICZEJ

Cel działania

Realizacja działania tworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich przez udzielenie pomocy na podejmowanie lub rozwijanie przez rolników, domowników i małżonków rolników działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem w zakresie produkcji lub usług. Różnicowanie działalności rolniczej w kierunku działalności nierolniczej ma przyczyniać się do tworzenia pozarolniczych źródeł dochodów w gospodarstwach, a także powstawania miejsc pracy poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

Beneficjenci

Beneficjentem operacji odpowiadającym warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” realizowanego w ramach Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju, może być osoba fizyczna ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik.

Osoby te muszą jednakże mieć miejsce zamieszkania, siedzibę lub realizować operację na terenie objętym lokalną strategią rozwoju, w ramach której ubiegają się o finansowanie operacji. W przypadku Lokalnej Grupy Działania PONIDZIE teren Lokalnej Strategii Rozwoju obejmuje gminy: Działoszyce, Kije, Michałów, Pińczów i Złota.

Zakres pomocy

Pomocy udziela się z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie:

1. usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
2. usług dla ludności;
3. sprzedaży hurtowej i detalicznej;
4. rzemiosła lub rękodzielnictwa;
5. robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
6. usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem – w tym na prowadzenie gospodarstw agroturystycznych;
7. usług transportowych;
8. usług komunalnych;
9. przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
10. magazynowania lub przechowywania towarów;
11. wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
12. rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Dokładny wykaz działalności, w zakresie których może być przyznana pomoc, stanowi załącznik nr 1 do *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, z późniejszymi zmianami.*

Koszty kwalifikowalne

Koszty kwalifikowalne dotyczyć mogą:

1. budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
2. nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
3. zagospodarowania terenu;
4. zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
5. zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej;
6. zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep:
  - a) w wysokości nieprzekraczającej trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych,
  - b) w wysokości nieprzekraczającej równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności nierolniczej w zakresie innym niż usługi transportowe;
7. rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu, nieprzekraczającej ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną;
8. transportu do miejsca realizacji operacji:
  - a) materiałów służących realizacji operacji,
  - b) maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją;
9. montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji, w wysoko-

ści nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowanych. Koszty ogólne obejmują:

1. przygotowanie dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
  - a) kosztorysów,
  - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
  - c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
  - d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
  - e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
  - f) projektów technologicznych,
2. opłaty za patenty lub licencje;
3. sprawowanie nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Kryteria dostępu – czyli jakie warunki należy spełnić by otrzymać pomoc

Warunki określone na poziomie PROW 2007-2013:

1. operacja jest uzasadniona pod względem ekonomicznym;
2. operacja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
3. działalność, której dotyczy operacja, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do:
  - gminy wiejskiej,
  - albo gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
  - albo gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
4. inwestycje związane z budową, remontem, wyposażeniem, zagospodarowaniem nieruchomości objętych operacją, dotyczą nieruchomości położonych w miejscowościach, o których mowa w pkt 3;
5. operacja wiąże się z możliwością zatrudnienia w ramach podjętej albo rozwijanej działalności nierolniczej;
6. gospodarstwo rolne, w którym pracuje beneficjent było objęte, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, płatnościami bezpośrednimi.

Dodatkowe warunki określone na poziomie rozporządzenia.

O pomoc może ubiegać się rolnik lub jego domownik, który:

- a) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- b) jest pełnoletni i nie ukończył 60 roku życia,

- c) ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do:
  - gminy wiejskiej,
  - lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców,
  - lub gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- d) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”, oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych,
- e) nie wystąpił o przyznanie lub nie przyznano mu renty strukturalnej w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- f) jest nieprzerwanie ubezpieczony w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres co najmniej ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
- g) nie będzie realizował operacji jako wspólnik spółki cywilnej;
  - jeżeli za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy, do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadanego przez tego rolnika, przyznano płatność do gruntów rolnych.

Wymagania względem powstałej lub rozwijanej działalności nierolniczej:

- przez okres 2 lat należy zatrudniać pracownika na pełny etat (możliwe jest samozatrudnienie),
- przez okres 5 lat należy prowadzić działalność gospodarczą.

Forma i wysokość pomocy

Pomoc ma formę zwrotu części kosztów kwalifikowalnych operacji. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi w gospodarstwie rolnym, w okresie realizacji PROW 2007-2013, nie może przekroczyć 100 000 zł. Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Szczegółowe kwestie dotyczące działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, z późniejszymi zmianami.

5. TWORZENIE I ROZWÓJ MIKROPRZEDSIĘBIORSTW

Cel działania

Realizacja działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” tworzy warunki dla dywersyfikacji działalności gospodarczej i poprawy możliwości zatrudnienia, przyczyniając się tym samym do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, wzrostu konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwoju przedsiębiorczości i rynku pracy, a w konsekwencji – wzrostu zatrudnienia.

Beneficjenci

Osoba fizyczna lub osoba prawna lub wspólnik spółki cywilnej lub spółka prawa handlowego, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób i mające obrót nieprzekraczający 2 mln euro (równowartość w złotych).

Podmioty te muszą jednakże mieć siedzibę lub realizować operację na terenie objętym lokalną strategią rozwoju, w ramach której ubiegają się o finansowanie operacji.

Zakres pomocy

Pomocy udziela się podmiotom z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw, działających w zakresie:

1. usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
2. usług dla ludności;
3. sprzedaży hurtowej i detalicznej;
4. rzemiosła lub rękodzielnictwa;
5. robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;

6. usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
7. usług transportowych;
8. usług komunalnych;
9. przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
10. magazynowania lub przechowywania towarów;
11. wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
12. rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Dokładny wykaz działalności, w zakresie których może być przyznana pomoc, stanowi załącznik nr 1 do *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, z późniejszymi zmianami.*

Koszty kwalifikowalne

Pomoc jest przyznawana w formie refundacji części kosztów:

1. budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
2. nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
3. zagospodarowania terenu;
4. zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
5. zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub wykonywanej działalności gospodarczej;
6. zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep będą to koszty w wysokości nieprzekraczające:
  - a) trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku działalności gospodarczej wykonywanej

- w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych,
- b) równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie innym niż usługi transportowe;
7. rat zapłaconych z tytułu umowy leasingu, nieprzekraczającej ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, nie później jednak niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną;
  8. transportu do miejsca realizacji operacji:
    - a) materiałów służących realizacji operacji,
    - b) maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją;
  9. montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji, w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowanych.

Koszty ogólne obejmują:

1. przygotowanie dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
  - a) kosztorysów,
  - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
  - c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
  - d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
  - e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
  - f) projektów technologicznych;
2. opłaty za patenty lub licencje;
3. sprawowanie nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Kryteria dostępu – czyli jakie warunki należy spełnić by otrzymać pomoc

1. operacja jest uzasadniona pod względem ekonomicznym;
2. operacja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
3. operacja nie jest finansowana z innych środków publicznych;
4. siedziba lub oddział lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy oraz, w przypadku operacji związanych z nieruchomością, miejsce po-

łożenia nieruchomości, znajdują się w miejscowości należącej do:

- a) - gminy wiejskiej,
- lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- lub gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców

(w przypadku podmiotów innych niż grupy producentów rolnych, wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw, organizacje producentów owoców i warzyw oraz podmioty podejmujące lub wykonujące działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa),

- b) - gminy wiejskiej,
- lub gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców,
- lub gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców

(w przypadku grup producentów rolnych, wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, organizacji producentów owoców i warzyw oraz podmiotów podejmujących lub wykonujących działalność gospodarczą obejmującą świadczenie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa);

5. biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 miejsca pracy, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji;
6. w okresie ostatnich 2 lat wnioskodawca nie uzyskał pomocy w ramach PO Kapitał Ludzki, działanie „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”.

Wymagania względem powstałej lub rozwijanej działalności nierolniczej:

- przez okres 2 lat należy zatrudniać pracownika/-ów na pełny etat (możliwe jest samozatrudnienie),
- przez okres 5 lat należy prowadzić działalność gospodarczą.

Forma i wysokość pomocy

Pomoc ma formę zwrotu części kosztów kwalifikowalnych operacji. Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

- a) 100 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,

- b) 200 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji,
- c) 300 tys. zł – jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji.

W przypadku, gdy operacja dotyczy wyłącznie działalności związanej z przetwórstwem lub obrotem produktami rolnymi lub jadalnymi produktami leśnymi, pomoc jest przyznawana i wypłacana do wysokości 100 tys. zł, jeżeli ekonomiczny plan operacji przewiduje utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem rzeczowym operacji.

Minimalna wysokość planowanych we wniosku kosztów kwalifikowanych nie może być mniejsza niż 20 000 złotych. Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 50% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie realizacji Programu, nie może przekroczyć 300 000 zł.

Szczegółowe kwestie dotyczące działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” reguluje *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, z późniejszymi zmianami.

6. MAŁE PROJEKTY

Małe projekty – są to operacje przyczyniające się do poprawy jakości życia lub zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD, które nie kwalifikują się do wsparcia w ramach działań osi 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, pod warunkiem spełnienia kryteriów dostępu i wyboru, dla których całkowita wartość projektu wynosi od 4 500 zł do 100 000 zł. Szczegółowe zasady dotyczące wdrażania małych projektów zostały określone w *Rozporządzeniu*

Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 138, poz. 868 z późn. zm.).

Beneficjenci

1. osoby fizyczne, które są:
  - a) obywatelami państwa członkowskiego UE,
  - b) pełnoletnie,
  - c) zamieszkałe na obszarze objętym LSR, lub wykonujące działalność gospodarczą na tym obszarze;
2. osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze, z wyłączeniem województwa oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych.

Uwaga: Sołectwo jest jednostką pomocniczą gminy, ale samodzielnie nie może ubiegać się o dofinansowanie w ramach małych projektów, ponieważ nie posiada osobowości prawnej, a ustawa stanowiąca podstawę do tworzenia jednostek pomocniczych gmin (art. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95, z późno zm.)), nie nadała tym jednostkom zdolności prawnej.

Podobnie kółka rolnicze i koła gospodyń wiejskich (jeśli nie są zarejestrowane w formie np. stowarzyszenia), z uwagi na brak osobowości prawnej lub zdolności prawnej nie mogą ubiegać się samodzielnie o dofinansowanie w ramach małych projektów.

Zakres pomocy

1. podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR przez:
  - a) udostępnianie urządzeń i sprzętu, z wyłączeniem środków transportu napędzanych mechanicznie,
  - b) organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art.

- 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, oraz z wyłączeniem szkoleń połączonych z promocją towarów lub usług określonego przedsiębiorcy,
- c) organizację imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych lub sportowych związanych z promocją lokalnych walorów,
  - d) zagospodarowanie przestrzeni publicznej, z wyłączeniem pasów drogowych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich;
2. rozwijanie aktywności społeczności lokalnej przez:
- a) promocję i organizację lokalnej twórczości kulturalnej lub aktywnego trybu życia, z wyłączeniem remontu i budowy budynków mieszkalnych,
  - b) promocję lokalnej przedsiębiorczości,
  - c) remont połączony z modernizacją lub wyposażenie istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów pełniących ich funkcję oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do tych obiektów;
3. rozwijanie turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR przez:
- a) utworzenie lub zmodernizowanie punktów informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych związanych tematycznie z ofertą turystyczną obszaru objętego LSR, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR,
  - b) budowę, odbudowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażanie obiektów pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne, z wyłączeniem hoteli, moteli, pensjonatów oraz bazy gastronomicznej;
4. promowanie, zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego, lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000;
5. zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego przez:
- a) odbudowę, renowację, restaurację albo remont lub oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ewidencją zabytków,
  - b) remont lub wyposażenie istniejących muzeów lub innych obiektów pełniących ich funkcje,

- c) kultywowanie:
    - miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów,
    - języka regionalnego i gwary,
    - tradycyjnych zawodów i rzemiosła,
  - d) prowadzenie badań nad obszarem wdrażania LSR innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 23 ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
6. inicjowanie powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług, których podstawę stanowią lokalne zasoby, tradycyjne sektory gospodarki lub lokalne dziedzictwo, w tym kulturowe, historyczne lub przyrodnicze, zwanych dalej „produktami lub usługami lokalnymi”, albo podnoszenie jakości takich produktów lub usług przez:
- a) udział w targach i konkursach produktów lub usług lokalnych,
  - b) promocję produktów lub usług lokalnych,
  - c) uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
  - d) budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do prowadzenia sprzedaży produktów lub usług lokalnych,
  - e) budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych,
  - f) badanie rynku produktów lub usług lokalnych — z wyłączeniem działalności rolniczej;
7. wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej, w tym polegającej na wynajmie pokoi w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem działalności rolniczej.

Koszty kwalifikowalne

1. koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji, w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozosta-

łych kosztów kwalifikowanych. Obejmują one:

- a) przygotowanie dokumentacji technicznej małego projektu,
- b) opłaty za patenty, licencje lub wynagrodzenia za przeniesienie autorskich praw majątkowych,
- c) opłaty notarialne, skarbowe lub sądowe,
- d) sprawowanie nadzoru autorskiego lub inwestorskiego.

Przykładowo: Cel operacji: Utworzenie produktu turystycznego z wykorzystaniem znanej marki. Przewiduje się, że kosztami kwalifikowanymi w ramach tej operacji będą koszty utworzenia tego produktu (np. umowa zlecenie) oraz koszty wcześniejszego wykupienia licencji na firmowanie produktu turystycznego pod szyldem znanej marki. Koszt utworzenia produktu turystycznego wynosi 10 000 zł, z czego 1000 zł stanowi wkład niepieniężny w postaci pracy własnej. W związku z tym poprawnie obliczony koszt wykupu licencji nie może być wyższy niż 900 zł. Koszty kwalifikowalne operacji wynoszą w sumie 10 900 zł;

2. koszty zakupu materiałów lub przedmiotów;
3. koszty zakupu usług lub robót budowlanych;
4. koszty najmu, dzierżawy lub zakupu oprogramowania, sprzętu, narzędzi, urządzeń lub maszyn, z wyłączeniem środków transportu napędzanych mechanicznie, z tym że w przypadku części małego projektu, która nie obejmuje inwestycji, koszty zakupu oprogramowania, sprzętu, narzędzi, urządzeń lub maszyn podlegają refundacji wyłącznie, gdy nie przekraczają kosztów ich najmu lub dzierżawy.

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również:

- podatek od towarów i usług uiszczany w związku z poniesieniem kosztów kwalifikowalnych operacji, o ile jest on ostatecznie ponoszony przez beneficjenta i nie może być odzyskany.

Uwaga: W świetle interpretacji Komisji Europejskiej z dnia 13 stycznia 2009 r. dotyczącej art. 71 ust. 3 lit. a rozporządzenia Rady nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, VAT stanowi koszt niekwalifikowany dla niepodlegających opodatkowaniu VAT krajowych, regionalnych i lokalnych organów władzy i innych instytucji prawa publicznego, w tym m.in. gmin, stowarzyszeń gmin.

- wartość wkładu niepieniężnego obejmującą wartość:
  - a) pracy oraz usług świadczonych nieodpłatnie, stanowiącą iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy na małe projekty, i liczby 168;
  - b) udostępnienia ziemi, nieruchomości, sprzętu lub surowców, o którym mowa w art. 54 ust. 1 rozporządzenia nr 1974/2006.
 - wartość wkładu niepieniężnego nie może przekroczyć 30 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych małych projektów pomniejszych o wysokość kosztów ogólnych.

Przykładowo: Cel operacji: Utworzenia produktu turystycznego z wykorzystaniem znanej marki. W realizację operacji zaangażowana jest osoba mająca doświadczenie w tym zakresie. Dodatkowo w ramach operacji zostanie wykupiona licencja na firmowanie produktu turystycznego pod szyldem znanej marki. Koszt utworzenia produktu turystycznego wynosi 10 000 zł, z czego 3000 zł. stanowi wkład niepieniężny w postaci pracy własnej (30 % kwoty kosztów kwalifikowanych bez kosztów ogólnych). W związku z tym poprawnie obliczony koszt wykupu licencji nie może być wyższy niż 700 zł. (10 % kosztów kwalifikowanych pomniejszych o wkład niepieniężny). Koszty kwalifikowalne operacji wynoszą w sumie z kosztami ogólnymi 10 700 zł.

Kryteria dostępu - czyli jakie warunki należy spełnić by otrzymać pomoc.

- pomoc na małe projekty może być przyznana, jeżeli mały projekt:
  1. nie będzie finansowany z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania:
    - a) z Funduszu Kościelnego,
    - b) lub ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego;
  2. będzie realizowany w nie więcej niż dwóch etapach, jego zakończenie i złożenie wniosku o płatność ostateczną będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych wypłacaną po zrealizowaniu całego małego projektu nastąpi w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy przyznania pomocy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2014;
  3. płatność ostateczna obejmować będzie nie mniej niż 25% łącznej planowanej kwoty pomocy;

- forma i wysokość pomocy:
Pomoc ma formę zwrotu części kosztów kwalifikowalnych operacji. Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć 25 tys. zł. Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 70% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Przykład 1

Koszty kwalifikowalne operacji wynoszą 50 tys. złotych. 70 % kosztów kwalifikowalnych stanowi kwotę 35 000 zł. W związku z powyższym kwota podlegająca refundacji wynosi 25 000 zł.

Przykład 2

Koszty kwalifikowalne operacji wynoszą 30 tys. złotych. 70 % kosztów kwalifikowalnych stanowi kwotę 21 000 zł i jest to kwota podlegająca refundacji.

Szczegółowe kwestie dotyczące działania „Małe projekty” reguluje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, z późniejszymi zmianami.

7. ZGODNOŚĆ WNIOSKÓW Z CELAMI LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

Beneficjent decydując się na złożenie wniosku do LGD PONIDZIE musi jeszcze uwzględnić cele zawarte w Lokalnej Strategii Rozwoju, będącej podstawowym dokumentem Stowarzyszenia. Cele zostały tak pomyślane, aby godzić interesy beneficjentów i strategiczną wizję obszaru LGD PONIDZIE. Ich zakres tematyczny jest jednakże szeroki, dzięki czemu pomysły wnioskodawców w większości przypadków są zgodne z celami zapisanymi w LSR.

Cele zapisane w Lokalnej Strategii Rozwoju:

1. Rozwój turystyki w oparciu o wartości dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.

- 1.1 Ochrona i ulepszanie zasobów przyrodniczo-kulturowych.
- 1.2 Wsparcie dla tworzenia infrastruktury i produktów turystycznych.
- 1.3 Promocja walorów i produktów turystycznych.
- 2. Świadome i aktywne społeczeństwo warunkiem rozwoju gospodarczego i integracji społecznej.
  - 2.1 Działania na rzecz zwiększenia zainteresowania własną tożsamością.
  - 2.2 Działania na rzecz zwiększenia odpowiedzialności za środowisko przyrodniczo-krajobrazowe.
  - 2.3 Działania na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych.
- 3. Wsparcie dla zwiększenia konkurencyjności i potencjału ekonomicznego obszaru.
  - 3.1 Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej.
  - 3.2 Promocja gospodarcza obszaru.

8. KONTAKT

Lokalna Grupa Działania PONIDZIE

Ul. Złota 7
28-400 Pińczów
Tel. 41 357 73 47

e-mail: biuro@lgdponidzie.pl
www.lgdponidzie.pl

Biuro czynne:
od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30

Europejski Fundusz Rolny na Obszar Rozwoju Obszarów Wiejskich

Tekst: **Lokalna Grupa Działania PONIDZIE**
Ul. Złota 7
28-400 Pińczów

Tel. 41 357 73 47
e-mail: biuro@lgdponidzie.pl
www.lgdponidzie.pl